

HOMILIA SAGRADA FAMÍLIA

El misteri de l'Encarnació no es limita a l'esdeveniment del naixement de Jesús, sinó que s'estén al seu creixement físic, psicològic i espiritual (cf. Lc 2,52), al seu desenvolupament humà en l'espai d'una família i d'un context cultural i religiós precís (el pelegrinatge anyal a Jerusalem, la festa de Pasqua, el temple, l'aprenentatge de la Torah amb els doctors de la llei). Avui, la santa família de Natzaret porta un missatge per a totes les nostres famílies: l'anunci que és possible una bondat, una santedat dintre de les relacions humanes, familiars, i que aquesta no significa absència de defectes, sinó obertura als pensaments de Déu, capacitat de traduir-los, amb esforç i amb joia, en gestos concrets d'amor. No hi ha dos amors: l'amor de Déu i l'amor humà: hi ha un sol Amor, que en la família es fa capaç de quotidianitat, de carícia, de taula amorosament parada, de caliu, de paraula desimbolta, alegre, de bon humor que foragita les tensions, de paciència en l'escoltar, de desig d'abraçades. És així que podem afirmar que les benaurances Jesús les ha vistes, les ha viscudes, apreses de Josep i Maria: eren pobres, justos, purs de cor, humils, constructors de pau, amb entranyes de misericòrdia per a tots.

És important adonar-se com en la relació entre el preadolescent Jesús i els "seus pares" han tingut lloc incomprendiments, alguns reprotxes, angoixa i dolor procurats pel fill als pares. Per més que els textos siguin subtils, matisats, podem copsar-ne l'esclatxa que permet d'entreveure allò que deu haver estat el real creixement humà del petit Jesús en el seu modest ambient familiar: també el creixement de Jesús haurà conegut tensions i conflictes, divergències de visió i d'actituds. En conseqüència: cap visió idíl·lica, ensucrada, de la família de Natzaret, sinó la consciència que a través d'una humaníssima història marcada per sofriments i fatigues ha pogut desenvolupar-se la humanitat lliure i capaç d'amor del Jesús adult in ha pogut desplegar-se plenament la seva vocació.

La especial *relació amb el Pare*, en què consisteix la vocació de Jesús, emergeix a través de la dialèctica de submissió i de llibertat davant la seva família, del seu pare i la seva mare, i també a través del seu diàleg amb els mestres d'Israel en el Temple. El Jesús de 12 anys era molt pròxim a aquella edat (13 anys) en la qual el noi jueu esdevé "fill del manament", és a dir, responsable en primera persona de l'obediència a la voluntat de Déu expressada en els manaments i preceptes de la Torah. L'afirmació sorprenent de Jesús: "*Jo he d'estar per les coses del meu Pare*", o "*en la casa del meu Pare*", subratlla la seva obediència radical al Dador de la Torah i a Aquell del qual procedeix tota paternitat. I subratlla l'autonomia i la maduresa religiosa d'aquell adolescent.

Pujats a Jerusalem per la Pasqua, Maria i Josep, hauran de tornar-hi, una vegada finalitzat el pelegrinatge, per a cercar el seu fill que havien perdut. Lluny de voler indicar la distracció dels pares, aquesta recerca, que té un resultat feliç "després de tres dies", al·ludeix a un altra recerca i a un altra Pasqua, la Pasqua de resurrecció del Senyor Jesús "al tercer dia", i a com el Ressuscitat serà trobat i reconegut pels dos deixebles d'Emmaús en l'acte d'explicar-los les Escripures, així els pares de Jesús el troben mentre, al temple, escolta els mestres i els interroga sobre les Escripures. Sempre és en les Escripures que nosaltres podem trobar Jesús!

El Jesús que dialoga amb els mestres d'Israel suggereix la importància per als cristians de *dialogar (escoltar i preguntar) amb la tradició vivent* d'Israel per a conèixer millor Jesús i trobar-lo en la realitat de la seva pertinença al poble hebreu. Els pares han de cercar el fill, resten meravellats al trobar-lo, no comprenen les seves paraules; els mestres i aquells que escolten Jesús resten admirats de la seva intel·ligència i de les seves respostes. És la dissonància la que permet la descoberta i el reconeixement, en la fe, de la singularitat de Jesús. És en l'asimetria que s'esdevé la revelació. També pel que fa a nosaltres és la família on s'esdevé aquesta revelació. Pàgines magnífiques, lluminoses, les de Joseph Ratzinger en el seu llibre sobre la infància de Jesús, on escriu: "Com a fill, Jesús porta una nova llibertat, però no la d'algú que no té cap compromís, sinó la llibertat de qui està totalment unit a la voluntat del Pare i que ajuda els homes a aconseguir la llibertat de la unió interior amb Déu. Per això es pot afirmar que la

família és el lloc on s'aprèn el nom de Déu, i el seu nom més formós és: amor, pare i mare. La família és el primer lloc on s'assaboreix l'amor i, per tant, on es fa experiència del gust de Déu, el gust de la fe. La casa és el lloc on resideix el primer magisteri. És de la porta de casa que surten els sants –no venen de galàxies llunyanes- és a dir, aquells que sabran donar i rebre amor i que per això sabran ser feliços i fer feliços als altres.

Voldria cloure l'homilia referint-me al coratge del Papa Benet XVI, que en el discurs pronunciat davant la Cúria Romana amb motiu del Nadal ha posat de manifest que “en la lluita per la família està en joc l'home mateix”. No es tracta de defensar una sèrie de valors tradicionals, isolats del conjunt, com si es tractés d'una obsessió, com fan tants mitjans de comunicació, orals i escrits, que enllesteixen la qüestió tranquil·lament parlant de la “família tradicional”. Es fan servils transmissors de grans interessos econòmics, ideològics i polítics els qui donen tot el suport mediàtic a una idea equivocada de matrimoni, al qual han reduït a mer contracte eventual i rescindible. És el que convé a una nova utopia de l'hedonisme que preconitza la consecució de la felicitat a través de l'exaltació del desig.

D'aquesta manera es va duent a terme una destrucció minuciosa, i indolora –estem ben anestesiats- de la institució familiar. No es vol veure que allò que és el cor de la crisi de la nostra cultura és precisament la qüestió sobre allò que és l'home i sobre com pot viure d'una manera justa, qüestió que es reflecteix de manera transparent en la operació actualment en curs de desmuntar la família, de la qual en són protagonistes –insisteixo- poderoses forces culturals i polítiques. Benet XVI aborda d'una manera tan brillant com afilada la qüestió de la relació entre llibertat i vincles, la incapacitat creixent de la nostra cultura d'acceptar els vincles estables com un bé que permet la realització personal. Aquesta incapacitat porta a la llarga a un carreró sense sortida, a una decadència com a cultura i civilització, per bé que no ho veiem, enlluernats com estem.

Un vincle per a tota la vida, es pregunta el Papa, ¿està en conflicte amb la llibertat? I ell mateix n'avança la resposta: “el refús de la vinculació humana, que es difon cada vegada més per mor d'una errònia comprensió de la llibertat i l'autorealització, i també per a eludir pacientment el sofriment, significa que l'home roman tancat en si mateix, quan la veritat és que l'ésser humà només aconsegueix ser ell mateix en el lliurament de si mateix, i només obrint-se a l'altra, als fills, a la família. Les conseqüències, personals i socials, del refús als vincles és que desapareixen també les figures fonamentals de l'existència humana: el pare, la mare, el fill”. Ni pare, ni mare, només progenitor “A” i progenitor “B”. La manipulació de la naturalesa que hom pot reconèixer en l'anomenada ideologia de gènere ens hauria de fer adonar que la manipulació de la naturalesa, que avui deplorem pel tot el que es refereix al medi ambient, es converteix aquí i ara, paradoxalment, en l'opció de fons de l'home respecte de si mateix. Corolari: quan es nega Déu, es dissolt també la dignitat de l'home.

Mn. Manel